Voorstel
aan de gemeenteraad

Onderwerp: BW20261112 Subsidieverordening gemeentelijke monumenten Oldebroek 2026	
Vergadering raad d.d.: 12 november 2026	Agendapunt: xxxxxx
Portefeuillehouder: Tom de Nooijer	
Behandelend team: Team Ruimte	Kenmerk: 583493

[

Te nemen besluit

1. De Subsidieverordening gemeentelijke monumenten Oldebroek 2026 vast te stellen.

Aanleiding

In 2016 heeft uw raad de Subsidieverordening Erfgoed Gemeente Oldebroek vastgesteld. Aan deze verordening wordt sindsdien uitvoering gegeven. In de praktijk van de subsidieverlening is gebleken dat een aantal dingen beter kunnen. Onderhavige verordening voorziet hierin.

Beoogd effect

Het leveren van een substantiële bijdrage aan de instandhouding van de gemeentelijke monumenten in Oldebroek, door middel van een toegankelijke en helder uitvoerbare subsidieregeling.

Argumenten

1.1 In de nieuwe verordening wordt het subsidieproces helder beschreven.

Zowel voor aanvragers van subsidie als voor de gemeentelijke organisatie zelf is het van belang dat er duidelijkheid bestaat over het proces van aanvraag, verlening, gereedmelding en vaststelling van de subsidie. Hierin is het belangrijk dat voorwaarden, eisen, rechten en verplichtingen duidelijk worden omschreven en de beoordelingscriteria eenvoudig toetsbaar zijn. Dit is in de voorliggende verordening gerealiseerd.

1.2. Het onderscheid tussen restauratie en onderhoud is losgelaten.

De scheidingslijn tussen onderhoud en kleinschalige restauraties is klein. In de verordening wordt daarom een overkoepelend begrip instandhouding gebruikt, waarmee onderhoud en kleinschalige restauraties zijn bedoeld. De instandhouding is gericht op het plegen van planmatig onderhoud en het uitvoeren van werkzaamheden die het normale onderhoud te boven gaan met als doel de noodzaak van grootschalige restauraties zo veel mogelijk te verminderen. Als eis geldt dat de werkzaamheden sober en doelmatig uitgevoerd worden en technisch noodzakelijk zijn. Bovendien moeten de werkzaamheden gericht zijn op het maximaal behoud van de monumentale waarden.

1.3. Alleen gemeentelijke monumenten komen in aanmerking voor subsidie.

Alleen gemeentelijke monumenten komen op grond van de Subsidieverordening gemeentelijke monumenten Oldebroek 2026 in aanmerking voor subsidie. Voor rijksmonumenten zijn andere mogelijkheden.
In de Subsidieverordening Erfgoed Gemeente Oldebroek werden ook de karakteristieke boerderijen genoemd; wat hieronder werd verstaan werd echter niet gedefinieerd en kan op basis van beleid of regelingen ook niet gedefinieerd worden. De ‘karakteristieke boerderijen’ zijn daarom uit de onderhavige regeling gelaten. Alleen boerderijen met een gemeentelijke monumentenstatus komen in aanmerking voor subsidie op grond van deze regeling.

1.4 De subsidie voor duurzaamheidsmaatregelen is uit de verordening gelaten.

Duurzaamheid en duurzaamheidsmaatregelen hebben een sterke ontwikkeling doorgemaakt in de afgelopen jaren. De criteria die waren opgenomen in de Subsidieverordening Erfgoed Gemeente Oldebroek zijn verouderd en niet

meer actueel. Inmiddels zijn ook voor monumenten subsidievoorzieningen die voldoen aan de eisen en criteria van deze tijd. Het is dus overbodig en niet meer aan de orde om in deze regeling duurzaamheidssubsidie op te nemen.

1.5 De verordening maakt het mogelijk een substantiële bijdrage te geven.
Subsidie is een steunbetuiging. Het gaat niet om het volledig bekostigen van alle activiteiten.
Om eigenaren echt effectief te kunnen ondersteunen in het onderhoud van hun monument is de maximale bijdrage nu vastgelegd op €5000,00. Dit bedrag kan eenmaal in de vijf jaar (vanaf de eerste aanvraag) worden verleend. Dit maximumbedrag van €5000,00 kan over meerdere aanvragen bereikt worden.
Een aanvrager kan een subsidie ontvangen van 50% van de subsidiabele kosten, tot een maximum van €5000,00. Dat betekent dat als 50 % van de subsidiabele kosten boven dit maximumbedrag uitkomt, de aanvrager niet meer dan € 5.000,00 verleend kan krijgen.
Stel er is sprake van € 12.000,00 aan subsidiabele kosten, dan bedraagt 50% daarvan € 6000,00, maar het maximumbedrag aan subsidie is dan € 5.000,00.

1.5.a De keuze voor een maximumbedrag van €5000,00 is weloverwogen gemaakt.
Op grond van de huidige subsidieverordening heeft een aanvrager recht op een subsidie van maximaal €1000,00. Dit bedrag 'zet nauwelijks zoden aan de dijk' gezien in het licht van de hoge kosten die soms moeten worden gemaakt voor onderhoud en kleinschalige restauraties aan monumenten. Dit kan ontmoedigend werken voor een aanvrager, bijvoorbeeld gezien het feit dat voor het indien van een aanvraag nogal wat handelingen moeten worden verricht. Bovendien wordt hiermee de 'subsidiepot' niet optimaal benut.
Om een substantiële bijdrage te kunnen leveren en de subsidiemiddelen te gebruiken waarvoor ze bedoeld zijn, is het dus goed het maximale bedrag te verhogen.
Daarbij is gelet op:
- een evenredige verdeling van middelen. De afgelopen jaren is niet optimaal van de subsidieregeling gebruik gemaakt en zijn er gemiddeld 1 à 2 aanvragen per jaar binnengekomen. In de afgelopen maanden is er meer bekendheid gegeven aan en voorlichting gegeven over de subsidiemogelijkheden. Dit heeft nu al geresulteerd in een lichte stijging van het aantal aanvragen, en de verwachting is dat dit nog iets meer zal worden.
Met een aantal van 8 aanvragen per jaar en toekenning van het maximale bedrag is dus €40.000,00 gemoeid. Dit bedrag kan worden gedekt uit de vrij besteedbare middelen van de voorziening monumenten. Het is verstandig vooreerst van dit bedrag uit te gaan en na 2 of 3 jaar de verlening te evalueren en te beoordelen of het maximale bedrag goed gekozen is, ofwel omhoog kan of omlaag moet;
- er is aansluiting gezocht bij de gangbare praktijk. Het is niet ongebruikelijk bij gemeentes om een maximumbedrag van rond de €5000,00 te hanteren;
- het is kies de sprong in het maximumbedrag niet te groot of te klein te maken; van €1000,00 naar € 5.0000,00 kan goed worden gemotiveerd.

1.6 De Leidraad subsidiabele instandhoudingkosten wordt aangehouden.
Voor de exacte vaststelling van de subsidiabele kosten (en ook voor de beschrijving van de instandhoudingswerkzaamheden) wordt in beginsel de 'Leidraad subsidiabele instandhoudingkosten' van de Subsidieregeling instandhouding monumenten (Sim), de rijksregeling, gehanteerd.
Deze leidraad biedt onder meer duidelijke richtlijnen voor de bepaling van de kosten die voor de instandhouding van de monumentale waarde van een pand voor subsidie in aanmerking komen. De leidraad is opgesteld voor rijksmonumenten maar ook van toepassing op gemeentelijke monumenten.
De legeskosten die de eigenaar moet betalen voor de aanvraag omgevingsvergunning monumentenactiviteit zijn als subsidiabele kosten opgenomen.

1.7 De aanvraagprocedure *is aangepast.*
De aanvraag- en gereedmeldingsprocedure is vereenvoudigd en in lijn gebracht met de digitale procedures van de gemeente.

1.8 Bij de verordening is een toelichting opgenomen.
In de opgenomen toelichting worden artikelen verduidelijkt. Een toelichting geeft vaak informatie over achtergronden van en motivatie voor bepaalde regels en kan een waardevolle toevoeging zijn om juridische regels correct te interpreteren.

1.9 De oude verordening moet worden ingetrokken.
Artikel 14 lid 1 bepaalt dat de Subsidieverordening Erfgoed Gemeente Oldebroek wordt ingetrokken.

Kanttekeningen
Bij het niet vaststellen van de Subsidieverordening gemeentelijke monumenten Oldebroek 2026 zouden de frictiepunten die aan het licht zijn gekomen bij de oude verordening blijven bestaan en subsidiemogelijkheden niet ten volle worden benut.

Financiën
Deze verordening heeft geen consequenties voor de begroting. In Oldebroek is voor de instandhoudingssubsidie geen structureel budget, maar is een voorziening aanwezig die kan worden benut tot hij 'leeg' is. Deze Voorziening monumenten wordt o.a., op basis van cofinanciering, gevoed door gelden vanuit de provincie ten behoeve van subsidie aan panden met een gemeentelijke monumentenstatus.
Subsidies kunnen op grond van deze verordening worden verstrekt zolang er voldoende vrij besteedbare middelen aanwezig zijn in deze voorziening.
Mochten de vrij besteedbare middelen in deze voorziening ooit zijn uitgeput, dan kan de raad desgewenst om nieuwe middelen worden verzocht.

Juridisch
Er heeft afstemming plaatsgevonden met de afdeling Juridische Zaken bij het opstellen van de nieuwe subsidieverordening.
De uitvoering van de nieuwe subsidieverordening is een taak van de gemeente Oldebroek. Het vaststellen van de nieuwe subsidieverordening is een bevoegdheid van de gemeenteraad.

Communicatie
De verordening zal via de officiële, gebruikelijke kanalen worden gepubliceerd.
Aanvragers om een omgevingsvergunning monumentenactiviteit worden gewezen op de mogelijkheid subsidie aan te vragen.
Op de gemeentelijke website zal aandacht worden besteed aan de nieuwe subsidieverordening en de subsidiemogelijkheden.

Vervolg
Nadat uw raad de Subsidieverordening gemeentelijke monumenten Oldebroek 2026 heeft vastgesteld zal aan deze verordening uitvoering worden gegeven waardoor een constructieve bijdrage kan worden geleverd aan de instandhouding van het culturele erfgoed van de gemeente Oldebroek.

Bijlage(n)
BW20261112 CONCEPT raadsbesluit subsidieverordening gemeentelijke monumenten
BW20261112 Bijlage 1 - Versie DEF Subsidieverordening monumenten Gemeente Oldebroek 2026
BW20261112 Bijlage 2 - OUDE Subsidieverordening erfgoed gemeente Oldebroek 2016

Oldebroek, 8 september,

Burgemeester en wethouders van Oldebroek,

, secretaris P.H. Lensselink, , burgemeester T.H. Haseloop-Amsing